

**ЈУ Завичајни музеј
Пљевља**

**The Regional Museum
of Pljevlja**

Trg 13. jul bb, 84210 Pljevlja, tel/fax: +382 52 322 002, mob: +382 69 366 685, e-mail: muzejpv@t-com.me, https://muzejpljevlja.com
Жиро рачуни: Addiko banka 555-2900-82, Erste banka 540-4914-50, Atlas Mont banka 505-8908-31, Prva banka Crne Gore 535-15231-73

Broj: 01-38

Pljevlja: 27.5.21. god.

Na osnovu članova 19, 20 i 21. Statuta JU Zavičajni muzej Pljevlja, Savjet JU Zavičajni muzej Pljevlja donio je

ODLUKU

O usvajanju Izvještaja o radu JU Zavičajni muzej za 2020. godinu.

OBRAZLOŽENJE

Na sjednici održanoj 27.5.2021. godine, Savjet JU Zavičajni muzej raspravljao je o Izvještaju o radu JU Zavičajni muzej Pljevlja za 2020. godinu. Nakon što je iscrpno upoznat sa Izvještajem o radu za 2020. godinu, Savjet je pojedinačno raspravljao o svakoj tački iz Izvještaja i dao određene smjernice koje se tiču daljeg rada JU Zavičajni muzej Pljevlja. Nakon detaljne rasprave o svakoj tački Izvještaja o radu za 2020. godinu, Savjet je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

Pljevlja, 27.5.2021. godine

SAVJET JU ZAVIČAJNI MUZEJ PLJEVLJA

Predsjednica Savjeta

Vanja Sokić

Broj: 01-37
Pljevlja: 27.05.21 god.

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2020. GODINU

JU Zavičajni muzej Pljevlja je muzej kompleksnog tipa čiji je osnivač Opština i čiji rad je organizovan kroz: Arheološko odjeljenje; Etnološko odjeljenje; Istorijsko odjeljenje; Kulturno-istorijsko odjeljenje, Odjeljenje za pedagoški rad i Služba za opšte, pravne, administrativno-tehničke i finansijske poslove. Muzejska djelatnost odvija se u skladu sa zakonom, pravilima, normativima i standardima u muzejskoj djelatnosti i obuhvata: sakupljanje, čuvanje, zaštitu, istraživanje, sistematizaciju zbirki, prezentaciju i valorizaciju muzejskog materijala i muzejskih lokaliteta sa prostora opštine Pljevlja. Pored navedenih djelatnosti, Muzej obavlja i vlastitu izdavačku djelatnost. Organizacija rada, poslovi i zadaci koje obavljaju pojedina organizaciona odjeljenja i druga organizaciona pitanja, uređuju se Pravilnikom o unutrašnjoj ogranizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Zavičajni muzej Pljevlja je osnovan 1952. godine i do danas je imao više sistematskih arheoloških iskopavanja; više sondažnih istraživanja; multidisciplinarno rekognosciranje pljevaljske opštine; veći broj parcijalnih istorijskih, kulturno-istorijskih i etnoloških istraživanja; kao i petnaest naučnih skupova najčešće vezanih za kulturno-istorijsku prošlost pljevaljskog kraja, koji su praćeni Glasnikom Zavičajnog muzeja.

Podaci o Zavičajnom muzeju mogu se naći na veb sajtu: <http://muzejpljevlja.com/>

UVOD

Godina iza nas bila je posvećena aktivnostima na pripremi nove arheološke postavke čiji su sadržaj i dizajn zahtijevali adaptaciju muzejskog prostora. Implemtacija ovog atraktivnog idejnog rješenja je u završnoj fazi i realno je očekivati da će na ljeto biti otvorena nova i veoma moderna postavka. Pedagoško-didaktička funkcija Muzeja u prošloj godini bila je ograničena mjerama za sprečavanje širenja koronavirusa, ali i u tim okolnotima Muzej je uspješno realizovao zasigurno jednu od najposjećenijih izložbi u Crnoj Gori u godini za nama.

Zbog izuzetne vrijednosti muzejskog fundusa, posebna odgovornost u proteklom periodu bila je posvećena njegovoj zaštiti kako bi bio trajno sačuvan za buduće generacije. Od početka organizovanja izložbi u novim prostorijama, Muzej je pored konvencionalnog vida izlaganja, dio izlaganja organizovao i u virtuelnoj formi, što je uslovalo da se lako prilagodi novim izazovima u muzejskoj djelatnosti u kontekstu tekuće pandemije. U arheološkim istraživanjima na lokalitetu Municipium S., Muzej je i u protekloj godini pružao svu neophodnu pomoć arheolozima Centra za konzervaciju i arheologiju, a u saradnji sa stručnjacima Univerziteta u Brnu izvršena su obimna geomagnetna snimanja šire oblasti na kojoj se prostirao Municipium S. Na inicijativu Muzeja, Opština Pljevlja je pokrenula postupak eksproprijacije dijela zemljišta ispod kojeg leži dio građevina, čime će se steći preduslovi kako za nesmetan nastavak arheoloških istraživanja, tako i za postepenu prezentaciju lokaliteta. Ovim aktivnostima, uz otvaranje moderne arheološke postavke, steći će se uslovi za značajniju orijentaciju Muzeja ka sektorima kulturnog turizma i kreativnih industrija.

REDOVNA DJELATNOST

Redovna muzejska djelatnost odvijala se u skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti i Pravilnikom o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. Naročita pažnja je posvećena stvaranju optimalnih uslova za čuvanje i zaštitu muzejskog materijala, koji su propisani Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti. Prostor u kojem je smješten muzejski materijal redovno se obilazi i evidentiraju se vrijednosti bitnih parametara. U depou su obezbijeđeni neophodni mikro-klimatski uslovi i postignuta je standardizacija za očuvanje raznovrsnog muzejskog materijala – tekstila, vune, drveta, metala, papira, što je i zakonska obaveza Muzeja. Zaštita kulturnih dobara ostvaruje se preduzimanjem odgovarajućih mjera neophodnih za njihovu identifikaciju, očuvanje i prezentaciju, a naročito primjenom propisanih mjera i aktivnosti, kako bi se sačuvale njegove osobenosti, tradicionalnost i sveukupni značaj. U okviru redovne djelatnosti kontinuirano se prati stanje predmeta iz arheološke, istorijske i naročito etnografske zbirke. Kontrolom broja posjetilaca u muzejskom prostoru, pojačanim održavanjem higijene prostorija i odgovornim pristupom muzejskog osoblja u kontaktu sa posjetiocima (distanca, ruke, maska), trudili smo se da Muzej i aktivnosti koje organizuje ova institucija učinimo sigurnim u pogledu sprečavanja mogućnosti prenošenja virusa. I u 2020. godini nastavljena je plodna saradnja Muzeja sa RTCG i RTPV na promociji kulturne baštine Pljevalja, a emitovane emisije

redovno se postavljaju na vebisajt Muzeja. Muzej je u više navrata obezbijedio usluge vodiča na engleskom jeziku prilikom posjeta kulturno-istorijskim spomenicima Pljevalja.

IZLOŽBENA DJELATNOST

U toku 2020. godine, samostalno ili u saradnji sa srodnim institucijama Muzej je organizovao tri tematske izložbe.

LJEPOTE CRNE GORE NA DLANU

Prva biblioteka za slijepce u Crnoj Gori otvorena je prije nešto više od decenije u Podgorici i mjesto je sastajanja i kulturno-edukativne nadgradnje za veliki broj osoba sa oštećenim vidom. Projekat „Ljepote Crne Gore na dlanu“ predstavlja prvu izložbu namijenjenu osobama sa oštećenim vidom. Na izložbi su u 3D formatu bila predstavljena 23 objekta od kulturnog, turističkog i istorijskog značaja, a izložba je praćena i audio vodičem, kao i kratkim opisima na crnom tisku i Brajevom pismu. Projekat je značajan i poseban jer doprinosi približavanju segmenata kulturne baštine osobama oštećenog vida, koje zbog senzornih ograničenja nisu imale priliku da se upoznaju sa širokim spektrom kulturnih dobara u Crnoj Gori.

Na izložbi su predstavljeni Sahat-kula u Podgorici, Most na Tari, Stari grad Budva, Hram Hristovog Vaskrsenja, Mauzolej na Lovćenu, Njegoševa kapela, Sveti Stefan, ostrvo Mamula, Sat kula Herceg Novog, ostrvo Gospa od Škrpjela, Most na Sastavcima, Carev Most u Nikšiću, Brana Mratinje na Pivi, Dvorac kralja Nikole u Nikšiću, Manastir Ostrog, Cetinjski manastir, drevni rimski grad Duklja, Njegoševa Biljarda, Spomen-dom u Kolašinu i Most Milenijum. Među 23 izložena eksponata nalaze se i 3D eksponati manastira Svete Trojice i Husein-pašine džamije. Projekat je dobio podršku Savjeta Evrope i Evropske komisije – i to u konkurenciji 84 ideje iz svih evropskih država. Za projekat „Ljepote Crne Gore na dlanu“ Biblioteka za slijepce Crne Gore je u oktobru dobila nagradu “European Heritage Stories” u Strazburu, gdje je uvrštena u deset najznačajnijih priča o kulturnom nasljeđu u Evropi. Izložba je u Muzeju u Pljevljima postavljena u januaru, trajala je deset dana, a na njenom otvaranju bila je prisutna delegacija slijepih i slabovidih opštine Pljevlja.

“SLATKO SPAVAJ“ IZLOŽBA VEZENIH JASTUKA

Povodom 18. maja, međunarodnog Dana muzeja, u izložbenim prostorijama Zavičajnog muzeja Pljevlja, postavljena je etnografska izložba „Slatko spavaj – sweet dreams“, Zavičajnog muzeja u Nikšiću. Izložba „Slatko spavaj“ obuhvata ukrašene jastuke

koji su bili dio opreme koju su buduće mlade, a kasnije nevjeste, donosile u novu kuću. Jastuci kao intiman dio djevojačkog ruha ukrašeni su različitim i autentičnim šarama, figuralnim predstavama i natpisima koji simbolizuju djevojačke želje za srećnim životom nakon udaje. Na izložbi je prikazano četrdesetak jastuka koji su pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture otkupljeni 2012. godine iz seoskih porodica Banjana i Pive. Intimni vez na jastucima blisko je povezan sa djevojačkim snovima, a osim po sadržaju, izložba je i estetski nesvakidašnja jer je dio jastuka izložen na način da se stiče utisak da lebde u vazduhu.

Autorke izložbe su Stana Marušić, etnološkinja Muzeja u Nikšiću i mr Jelena Đukanović, direktorka JU Muzeji i galerije u Nikšiću, čije su kreacije i umjetnička djela inspirisani tekstilnom baštinom Crne Gore. Izložbu je na Facebook nalogu Zavičajnog muzeja Pljevlja otvorio direktor ove institucije Branko Banović, nakon čega je bila otvorena za posjetioce uz poštovanje mjera prevencije protiv koronavirusa.

MEMORIJAL NOB-a KROZ SPOMEN-OBILJEŽJA I MILITARIJE

Izložba pod nazivom „Memorijal NOB-a kroz spomen-obilježja i militarije“ organizovana je u okviru kulturnih manifestacija povodom novembarskih svečanosti i obilježavanja Dana Opštine Pljevalja, što se i vezuje za period završetka narodnooslobodilačkog rata na ovim prostorima. Na teritoriji pljevaljske opštine ukupno je sedamdeset spomen-obilježja, koja zaslužuju višeslojnu valorizaciju i što kompleksniju prezentuju. Upravo ovom izložbom, istaknut je njihov, pojedinačni – kraći, istorijat koji je šezdesetih godina i inicirao podizanje, kako spomenika i spomen-kosturnica, tako i spomenbisti, spomen-česmi, spomen-ploča, piramida i kamena. Kao institucija koja prikuplja, istražuje, čuva i prezentuje javnosti svjedočanstva ljudske prošlosti, Muzej je predmetima iz svoje Istorijske zbirke upotpunio prikaz spomen-obilježja. Ovo je prvi put, da se istorijski materijal Zavičajnog muzeja predstavlja široj javnosti. Posjetioци su imali priliku da vide dio zbirke oružja i vojne opreme, odlikovanja i ličnih predmeta istaknutih narodnih heroja, kao i predmete poginulih boraca, koji su pronađeni prilikom izmještanja njihovih grobnih ostataka iz masovnih grobnica sa Čitluka, Zlodola, iz Ševari i dvorišta Gimnazije, u spomen-kosturnicu Memorijalnog centra, na Stražici. Prikazani su i originalni primjerci Pljevaljskog vesnika, malih nedjeljnih informativnih novina, koje su štampane pod tutorstvom italijanskih vlasti, za vrijeme njihove okupacije, tokom II svjetskog rata. U njima su objavljivani izvješaji i naredbe italijanske komande, antikomunistička propaganda i članci o lokalnim prilikama. Izložba je dopunjena i vojnom opremom i oružjem, koje je pripadalo borcima V sandžačke narodnooslobodilačke udarne brigade, koja je od osnivanja, 21. avgusta 1944. godine, dala

značajan doprinos u borbama za konačno oslobođenje od fašističkih okupatora, zbog čega je i odlikovana ordenom Zasluga za narod. Izloženo oružje pripadalo je zbirci spomen-sobe, posvećene V sandžačkoj udarnoj brigadi, koja je ranije bila organizovana u jednom od objekata vojne kasarne “Vladimira Kneževića-Volođe” u Pljevljima. Kontrolom broja posjetilaca u muzejskom prostoru, pojačanim održavanjem higijene prostorija i odgovornim pristupom muzejskog osoblja u kontaktu sa posjetiocima (distanca, ruke, maska), trudili smo se da organizaciju ove izložbe učinimo sigurnim u pogledu sprečavanja mogućnosti prenošenja virusa. Izložba je organizovana u skladu sa svim epidemiološkim preporukama i u sigurnom ambijentu, od otvaranja (19. Novembar) do kraja decembra izložbu je posjetilo preko sedamsto posjetilaca. Time je izložba „Memorijal NOB-a kroz spomen-obilježja i militarije“ predstavljala vjerovatno najposjećeniju muzejsku postavku otvorenu u Crnoj Gori u toku 2020. godine – što govori da je, uz pojačanu odgovornost muzejskog osoblja, izložbene aktivnosti moguće organizovati u sigurnom ambijentu.

ADAPTACIJA PROSTORA STALNE POSTAVKE

U 2019. godini Muzej je formirao prvu izložbu u novootvorenim prostorijama Doma kulture koja je bila otvorena za posjetioce do marta 2020. godine, kada je počeo proces adaptiranja muzejskih prostorija kako bi bile prilagođene novim sadržajima. Postavka će biti značajno drugačija od formata koji je uobičajen kod nas. Iako će biti prezentovani veoma vrijedni nalazi iz različitih epoha, cilj izložbe nije da se pohvali atraktivnoću nekog posebnog eksponata, već da ukaže na različite etape u razvoju čovjeka i kontinuitet života u pljevaljskom kraju. Materijal će biti izložen u trideset tri vitrine, a pored vitrina, izložbeni prostor će krasiti devetnaest svijetlećih panela na kojima će se pokušati dočarati kako sami lokaliteti, tako i životni stilove praktikovani u određenoj epohi. Za paleolit su karakteristične lovačko-sakupljačke zajednice koje su bile zavisne od prirode i čija su staništa bila pećine. U neolitu čovjek izlazi iz pećine, počinje da pripitomljava životinje, kultiviše biljke i gradi stalna staništa. Vremenom se smanjuje zavisnost čovjeka od prirode, a društvena organizacija postaje mnogo kompleksnija. Ova kompleksna priča o razvoju čovjeka predstavljena je zanimljivim i autentičnim ilustracijama, što je čini razumljivom i atraktivnom najmlađim posjetiocima. Da bi efekat bio potpun, na monitorima će biti predstavljeni kratki filmovi i animacije o svakom od perioda prezentovanih na izložbi. Tekst je preveden na engleski jezik, a planirano je prevođenje teksta na više stranih jezika i biće dostupan na tablet uređajima integrisanim na zidovima, kao i putem mobilnih audio vodiča. Osobnost postavke biće autentične ilustracije životnih stilova praktikovanih u različitim fazama praistorije i antike.

Planirano je da postavka ima inkluzivni karakter i da bude prilagođena slijepim i slabovidim osobama. Ono što je kuriozitet ove postavke jeste da se radi o projektu čije je idejno rješenje u potpunosti osmišljeno u Muzeju i na njegovom implemetiranju su radili isključivo lokalni majstori (izuzimajući radove na razvođenje električne mreže i specijalizovane rasvjete). Saradnici na stručnom dijelu formiranje postavke bili neki od najznačajnijih arheologa iz Crne Gore i Srbije.

GEOMAGNETNA ISTRAŽIVANJA

U granicama svojih formalnih mogućnosti Muzej je protekle tri godine davao doprinos istraživanjima na lokalitetu Municipium S. U tom kontekstu, u saradnji sa timom eksperata sa Masarikovog Univerziteta u Brnu organizovano je geomagnetno snimanje oblasti za koju se pretpostavlja da se na njoj prostirao antički grad Municipium S. Naprednom tehnologijom za istraživanje arheoloških ostataka koji leže ispod površine zemlje arheolozi iz Češke, uz stručne konsultacije sa Muzejom i arheolozima Centra za konzervaciju i arheologiju su obavili snimanje jako velikog areala. Nakon ovih istraživanja imamo kompletan pregled urbane strukture grada, što će biti od značaja za usmjeravanje narednih istraživanja. Bitno je naglasiti da je snimanje urađeno kao dio šireg projekta, opremom koja nije prisutna u istraživanjima u regionu i da je zahtijevalo minimalno učešće Muzeja kada je u pitanju ovaj tim projekata.

AKTIVNOSTI NA PREMJEŠTANJU DIJELA SPOMENIKA SA ANTIČKOG LOKALITETA MUNICIPIUM S

Već duže vrijeme Muzej pokušava realizovati započeti Projekat prezentacije kamenih nadgrobničkih spomenika, pronađenih sedamdesetih godina u nekropolama rimskog antičkog lokaliteta u Kominima. Prije prezentacije spomenike je potrebno konzervatorski tretirati, a za adekvatnu konzervaciju potrebno je da pukotine na spomenicima budu potpuno isušene. Osim toga, ulazak vode u pukotine spomenika, naročito u zimskom periodu, širi već nastale pukotine i narušava integritet spomenika. Dijelu spomenika bilo je potrebno hitno izmještanje, tako da su oni najugroženiji preneseni u suhu prostoriju. Kako su cipusi težine oko jedne tone, a dio njih je bio ugrožen, prenos je urađen vrlo pažljivo, prema svim konzervatorskim pravilima i uz obilje foto-dokumentacije.

Aktivnosti iz Izvještaja o radu za 2020. godinu, JU Zavičajni muzej sprovela je sa osam izvršilaca, zaposlenih na neodređeno vrijeme. Među osam izvršilaca, pet je žena.

Radno mjesto	Stručna sprema	Zvanje	Broj izvršilaca
Direktor	VSS	Muzejski savjetnik	1 izvršilac
Kustos istorijskog odjeljenja	VSS	Viša kustoskinja	1 izvršiteljka
Kustos etnološkog odjeljenja	VSS	Kustoskinja	1 izvršiteljka
Muzejski pedagog	VSS	Muzejska pedagoškinja	1 izvršiteljka
Muzejski tehničar – vođa depoa	SSS	Muzejski tehničar	1 izvršilac
Čuvar-vodič	SSS	Čuvar-vodič	1 izvršilac
Referent za knjigovodstvene, finansijske i opšte administrativne poslove	SSS	Ekonomska tehničarka	1 izvršiteljka
Higijeničarka i kurir	SSS	NK radnica	1 izvršiteljka

**PRIHODI I RASHODI JU ZAVIČAJNI MUZEJ PLJEVLJA U PERIODU OD
01.01.2020. DO 31.12.2020. GODINE.**

1.UKUPAN PRIHOD:	152.082,69
1. Prihod iz budžeta opštine Pljevlja	145.432,70
2. Prenesena sredstva iz 2019. Godine	6.648,85
3. Prihodi od pozitivne kamatne stope	1,14
2. UKUPAN RASHOD:	142.892,72
2.1.Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	69.442,61
4111 Neto zarade (I – XI/20)	42.424,17
4113-4 Porez i doprinosi	27.018,24
2.2. Ostale naknade	216,00
2.3.Rashodi za materijal i usluge	4.059,09
41311 Troškovi kancelarijskog materijala	374,60
41313 Troškovi za sredstva higijene	465,71
41312 Troškovi sitnog inventara	116,40
41411 Troškovi službenog putovanja	144,78
4142 Troškovi reprezentacije	63,50
4143 Troškovi fiksnog telefona i interneta	274,48
41432 Troškovi mobilnog telefona	172,41
4143 Troškovi poštanskih usluga	20,00
4148 Troškovi usavršavanja zaposlenih.....	853,03
4144 Troškovi provizije	354,58
4149 Troškovi sudskog postupka i kazna.....	1.179,60
41319 Ostali troškovi.....	40,00
2.4. Troškovi za djelatnosti muzeja	26.873,64
41472 Redovne djelatnosti muzeja	372,16
414904 Otkup muzealija	400,00
41478 Izložbena djelatnost	1.631,19
- <i>Izložba "Ljepota Crne gore na dlanu"</i>	132,20
- <i>"Slatko spavaj" izložba vezanih jastuka</i>	541,98
- <i>Izložba „Spomeničko nasljeđe NOB-a“</i>	957,01
41473 Magnetna istraživanja Municipijuma S.....	4.653,29
41476 Prenos antičkih spomenika.....	972,34
41475 Adaptacija prostora stalne postavke.....	18.844,66
2.5.Otplata dugova iz ranijeg perioda	42.301,38
4631 Neto plata za XII/19. Godine	3.808,60
4631 Porez i doprinosi za XII/19. Godine	2.514,23
4631 Porez i doprinosi odV do XII/2017.	20.264,71
4631 Prirez na porez.....	3.210,63
4631 Obaveze po reprogramu 1 (2010-30.11.2014)	5.776,92
4631 Obaveze po reprogramu 2 (II/16 – I/17).....	6.048,36
4632 Po sudskoj presudi naknada Savjet.....	677,93
Saldo na žiro-računu na dan 31.12.2020 godine iznosi	9.189,97EUR

**IZVJEŠTAJ JU ZAVIČAJNI MUZEJ PLJEVLJA O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA
NA DAN 31.12.2020. GODINE**

1.1 Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	163.079,24
211-1 Bruto plata XII/20.....	6.316,07
2113/4 Doprinosi za II,III,IV/19.....	7.408,31
2113/4 Doprinosi od I do XII/18.....	31.772,49
21631 Obaveze po Reprogramu 1 od 2015. do 2035.god	110.319,52
21631 Porezi i doprinosi iz ranijeg perioda koji nisu obuhvaćeni Reprogramom 1	1.216,36
21631 Obaveze po Reprogramu 2 od 2017 do 2022.god.....	6.046,49
1.2 Obaveze za ostala lična primanja	16.445,62
21271 Doprinosi za naknade za rad u Savjetu do XII/2014.....	2.679,30
21271 Doprinosi za naknade za rad u Savjetu od I do XII/2015.....	1.507,08
21271 Doprinosi za naknade za rad u Savjetu od I do 17.3.2016.....	337,77
21271 Bruto naknada za rad u Savjetu od III/16 do XII/18(3čl.).....	2805,80
21271 Bruto naknada za rad u Savjetu od IV do XII/19.....	3.906,71
21271 Bruto naknada za rad u Savjetu od I do XII/20.....	5.208,96
1.3 Obaveze za ostale tekuće izdatke	36.232,95
2171 Zakup objekta.....	25.300,00
21341 Električna energije.....	1.858,57
21343 Grijanje.....	4.604,52
21494-1 Odvoz smeća	3.691,60
21494-2 Voda	778,26
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE	215.757,81EUR

DIREKTOR

Branko Banović
Branko Banović